

Yoni Ascher

Bruegelov orač i pad povjesničarā umjetnosti

Krajolik s Ikarovim padom jedna je od najčešće interpretiranih kompozicija u Breugela. Pjesnici, filozofi i povjesničari umjetnosti istraživali su njezin zagonetan prikaz, temeljeći svoje uvide na kopiji koja se nalazi u Royal Museums u Bruxellesu. Ova je kopija, međutim, nepotpuna jer joj nedostaje leteći lik Dedala, koji se pojavljuje na bolje sačuvanoj kopiji u muzeju Van Buuren u Bruxellesu. Iako prisutnost ovoga lika utječe na značenje slike, sve su je interpretacije zanemarivale, referirajući se uglavnom na kopiju iz Kraljevskoga muzeja. Brojne se interpretacije mogu podijeliti u dvije grupe: prvu, koja prikaz tumači kao osudu ljudske neosjetljivosti na patnje drugih te drugu, koja se usredotočuje na dominantni lik orača, koji upućuje na mogućnost da slika veliča plemenitog seljaka, koji nastavlja sa svojim poslom bez obzira na brojna iskušenja. Međutim, obje su grupe propustile vidjeti scenu oranja kao primjer lošeg ratarstva, kako su je sigurno doživjeli Bruegelovi suvremenici. Sagledavši kompoziciju u ovim okvirima, predlaže se nova interpretacija prikaza, koja u djelu prepoznaje oblik umjetničkog protesta protiv vladavine španjolskoga kralja Filipa II.